

OBSAH

Poděkování.....	5
Slovo autora.....	7

OBEČNÁ ČÁST

Předmluva.....	11
Úvod do problematiky.....	13
Postavení kamnářských výrobků mezi ostatními druhy středověké hmotné kultury.....	16
Kachel jako základní stavební článek historických kamen.....	19
Stavební uspořádání a funkce středověkých kachlových kamen.....	24
Obecné výtvarné znaky reliéfních ploch českých gotických reliéfních kachlů.....	29
Výtvarný obsah a ideové zdroje náboženských motivů českých gotických kachlů.....	32
Obecné technologicko-výrobní znaky českých gotických reliéfních kachlů s náboženskými náměty.....	37

SPECIÁLNÍ ČÁST

ČESKÉ STŘEDOVĚKÉ KACHLE SE ZOBRAZENÍM STAROZÁKONNÍCH RELIÉFNÍCH NÁMĚTŮ.....	41
Kachlové náměty se zobrazením Adama a Evy.....	41
Kachlový reliéfní námět „Stvoření Evy“.....	42
Kachlový reliéfní námět „Požehnání“.....	43
Kachlový reliéfní námět „Adam a Eva u stromu poznání“.....	44
Kachlový reliéfní námět „Strom života věčného“.....	47
Kachlový motiv „Vyhánění z ráje“.....	48
Kachlové náměty se zobrazením Kaina a Ábela.....	50
Kachlový reliéfní námět „Zápalná oběť Kaina a Ábela“.....	51
Kachlový reliéfní námět „Kain zabíjí Ábela“.....	51
Kachlový reliéfní námět „Abraháмова oběť“.....	52
Kachlový reliéfní námět „Lot a jeho dcery“.....	54
Kachlový reliéfní námět „Mojžíšův měděný had“.....	55
Kachlové reliéfní náměty se zobrazením krále Davida.....	57

Kachlový reliéfní námět „David hudebník“	57
Kachlový reliéfní námět „David bojuje s medvědem“	59
Kachlový reliéfní námět „David bojuje s Goliášem“	60
Kachlový reliéfní námět „David - král a prorok“	62
Kachlový reliéfní námět „Samson zabíjí lva“	63
Kachlový reliéfní námět „Judita a Holofernes“	65
Kachlové reliéfní náměty „Prorok Jonáš“	67
Kachlový reliéfní námět „Jonáš a velryba“	67
Kachlový reliéfní námět „Podoba proroka Jonáše“	70
Kachlové reliéfní náměty „Další starozákonní proroci“	71
Kachlový reliéfní námět „Prorok Daniel“	73
Kachlový reliéfní námět „Prorok Eliáš“	76
Kachlový reliéfní námět „Prorok Ezechiel“	77
Kachlový reliéfní námět „Neurčitelní starozákonní proroci“	79
 GOTICKÉ RELIÉFNÍ KACHLE S KŘESŤANSKÝMI NÁMĚTY	83
České kachle s christologickými náměty	84
 Zobrazení Ježíše v dětské podobě	85
Kachlový reliéfní námět „Narození Páně“	86
Kachlový reliéfní námět „Klanění mudrců“	89
Kachlový reliéfní námět „Panna Maria a dítě na trůnu“	94
Kachlový reliéfní námět „Bůh Otec s Pannou Marií a Ježíškem“	98
Nejasný reliéfní námět „Ježíš na kopečku“	99
Zobrazení Ježíše v dospělé podobě	101
Kachlový reliéfní námět „Ježíšův vjezd do Jeruzaléma“	102
Kachlový reliéfní námět „Poslední večeře Páně“	106
Kachlový reliéfní námět „Ježíš na Olivové hoře“	108
Kachlový reliéfní námět „Nesení kříže“	112
Kachlový reliéfní námět „Ukřižování Páně“	113
Kachlový reliéfní námět „Pieta“	117
Kachlový reliéfní námět „Zmrtvýchvstání“	119
Kachlový reliéfní námět „Poslední soud“	122
Kachlový reliéfní námět „Korunovace Panny Marie“	123
 Christologické symboly a symboliky	124
Kachlový reliéfní námět „Veraikon“	125
Kachlový reliéfní námět „Pelikán krmící mláďata vlastní krví“	126
Kachlový reliéfní námět „Beránek Boží“	130

Kachlové reliéfní náměty „Čtyři svatí evangelisté“	133
Kachlový reliéfní námět „Evangelista svatý Matouš“	135
Kachlový reliéfní námět „Evangelista svatý Marek“	137
Kachlový reliéfní námět „Evangelista svatý Lukáš“	139
Kachlový reliéfní námět „Evangelista svatý Jan“	141
Kachlové reliéfní náměty „Apoštolové, světci, mučedníci“	144
Kachlový reliéfní námět „Sv. Petr“	145
Kachlový reliéfní námět „Sv. Petr a sv. Pavel“	147
Kachlový reliéfní námět „Sv. Šimon“	149
Kachlový reliéfní námět „Marie Magdalská“	150
Kachlový reliéfní námět „Archanděl Michael“	152
Kachlový reliéfní námět „Sv. Jiří“	156
Kachlový reliéfní námět „Sv. Anežka Římská“	160
Kachlový reliéfní námět „Sv. Vavřinec“	161
Kachlový reliéfní námět „Sv. Kateřina“	162
Kachlový reliéfní námět „Sv. Martin“	164
Kachlový reliéfní námět „Sv. Václav“	166
Další kachle s náboženskými figurálními motivy	169
Další křesťanské náměty	178
Kachle se jménem Panny Marie	178
Kachle s erbovními znaky	181
Znak vyšehradské kapituly	181
Andělé štítonoši	185
České kachle s motivem anděla štítonoše	186
Kachle s andělem štítonošem z ostatních středoevropských teritorií a zemí	189
Symboliky hříchů na kachlích s reliéfními námětem „Hráči vrhcábů“	191
Symbolika boje dobra se zlem na kachlích s Meluzínou	197
KACHLOVÉ RELIÉFY OVLIVNĚNÉ HUSITSKÝM HNUTÍM	200
Úvod	200
Kachle s vojenskou tematikou	202
Kachle s pěšími bojovníky	203
Kachle tzv. jezdeckého typu	205
Kachle s husitským bojovým vozem	207
„Protihusitské“ kachle s vojenskou tematikou	208
Negativní keramický reliéf se středověkým vojenským námětem	209

Gotické kachle symbolizující husitské ideje	211
Kachle s nápisem „HVS“	211
Kachle s anděli adorujícími kalich	213
Utrakvistické zobrazení sv. Václava na kachlích	215
Kachle s protipapežským nápisem	218
Kachlové reliéfy, které mohou také patřit do širší skupiny	
„husitských“ kachlů	220
Obr-lidožrout na kachlích	220
Kachlový reliéfní námět „Vlk kázající lidu“	222
Kachlový reliéfní námět „Nahé postavy s důtkami“	226
Kachlový reliéfní námět „Vražďení osob“	229
Poznámky k textu	231
Literatura	250
Citace všeobecné literatury a pramenů	250
Citace české literatury a pramenů o historických kamnech a kachlích	252
Citace zahraniční literatury a pramenů o historických kamnech a kachlích	258
Seznam zkratk	
Zkratky citovaných časopisů	263
Obecné zkratky použité v textu	264
Biblické zkratky	265
Rejstřík místních jmen	266
Přehled vyobrazení v textu	272
Seznam fotografických příloh	281
Autoři vyobrazení v textu a fotografických příloh	283
Zusammenfassung	285
Autoren der Abbildungen im Text	294
Autoren der Fotobeilagen	294

